

Amsterdam, September 1930.

No. 2

Derde Jaargang No. 15

DISCUSSIE LANDBOUWVRAAGSTUK.

Naar aanleiding van de Duitse uitgave van ons geschriftje "Ontwikkeling van het boerenbedrijf" verschenen in "L'Ourrier communiste" de onderstaande landbouwpolitieke aantekeningen. "Kampfruf No. 30", 1930 nam deze "aantekeningen" over. Hieronder volgt de vertaling ervan.

Landbouwpolitieke aantekeningen".

Volgens het werkje van onze Hollandsche kameraden ontmoet men bij het beschouwen van het landbouwvraagstuk de volgende elkaar tegensprekende verschijnselen: De samenvatting van de eenvoudige arbeid, zocals die zich met de ontwikkeling van de grootonderneming voltrekt, zal - voor zoover het de productie-capaciteit van de landbouw betreft - eerder een hindernis dan een aansporing voor de ontwikkeling zijn. Dit volgt uit de in de brochure "Ontwikkeling van het boerenbedrijf" opgenomen statistieken. Deze verhandeling toont aan het samengaan van de vooruitgang in de landbouw met het toenemen van het kleine eigendom. Aangenomen, dat we het met een systeem van vrije concurrentie te doen hebben, waarin de productiefste soort van uitbuiting automatisch de andere uitschakelt, zou dit samengaan alleszins de uitdrukking van een economische wet zijn. Maar kan van vrije concurrentie gesproken worden ?

Nemen wij als voorbeeld Frankrijk. De traditioneele politiek van de Fransche bourgeoisie bestaat van het begin af- daaruit, in het kleine landelijk bezit de grondslag van haar heerschappij, het haar huishouding riveleerend bestanddeel, het zwaartepunt van haar sociale evenwicht te zoeken. Dit bewuste streven blijkt met kracht sedert de eerste schreden van de nieuwe heerschende klasse, met de verdeling van de staatsgoederen en met de opheffing van het eerstgeboorterecht.

Het is opmerkelijk, dat geen reactie gewaagd heeft deze beide ingrijpende maatregelen der eerste Fransche revolutie aan te raken. Later kwamen het systeem der beschermende rechten, de fundamenteele ontheffing van belastingen, de organisatie van een landbouweredit- ter begunstiging van het toenemen van kleine bezittingen bestemd- men een crediet op korte termijn- om de kleine landbouwer de ontwikkeling van jaarlijksche vooruitgang in bebouwde oppervlakte mogelijk te maken- uitgave landbouw-ontvangbewijzen voor in entrepot gegeven goederen, die daartoe dienen, de landbouwer van zijn ondergeschikte positie op de markt als een te zeer van de oogst afhankelijke verkoper te bevrijden; tenslotte en in het

byzonder de buitengewone liberale wetgeving, die het de landbouwbonden en coöperaties mogelijk maakte, alle inkoop- en verkoophandelingen te verwerklijken, die de leider van een landbouw-grootonderneming- tot op zekere hoogte als groot-koopman van al de dingen, die de landbouwer als zoodanig noodig heeft- doorvoeren kan, zonder intusschen aan die lasten onderworpen te zijn, die de grootonderneming en de verschillende handelsbranchen treffen.

Groot bezit - Kleinbedrijf.

Een van de vergissingen, die men dikwijls begaat, is het dooreenhalen van de volgende begrippen: grootbezit, grootbedrijf, -kleinbezit, kleinbedrijf.

Het grootbezit is overal, waar uit de feodale tijd het patriarchale karakter van de landbouwproductie bewaard is gebleven, in talrijke leendistricten en pachtgoederen verdeeld, die tenminste met machines uitgeruste bedrijven ter productie voor de markt vormen.

De eigenaar van pachtgoederen speelt toch- zoodals zijn broeder, de landheer, de baron of de jonker- voor een klein deel de rol van uitbouter van een groot-onderneming. B.v. doet hij een deel van de inkoop en hieruit volgt de maatregel onder de pachters uitbuitingsmateriaal te verdeelen, dat de werktuigen van de patriarchale landbouw overtreft. Zoodat juist datgene, wat het werkzaamst bijdraagt aan de verdrijving van het half-feodale systeem van het pachtgoed of het leendistrict, bestanddeelen zijn die het uit het aan het klein eigendom ontleent, terwijl juist dat wat aan het verderbestaan ervan bijdraagt, de bemiddelingspositie van de grondbezitter als leider van de ondernemer is. Wij moeten natuurlijk de veranderingen van de halffeodale uitbuiting in het beheersysteem of in het directe genot, d.w.z. in die vormen, die een daadwerkelijke overgang tot beheer van een grootonderneming beteekenen, afzonderlijk beschouwen. Deze wijze van ontwikkeling heeft slechts bij uitzondering het karakter van de economische achteruitgang van de Romeinsche groot-grondbezit, van de Engelsche vossenjacht enz. en beteekent in het algemeen een vooruitgang in de zin van een intensievere productie voor de markt.

Klein bezit - Grootonderneming.

In het geval dat kleine bezittingen in syndicaten of coöperaties zijn georganiseerd, kunnen ze, wat betreft hun verhoudingen, tot de markt, en voor een deel zelfs wat betreft de organisatie van de arbeid de grootondernemingen als gelijkwaardig geschat worden. De in een coöperatie georganiseerde kleine bezittingen hebben bij het gebruik van machines en van de handenarbeid zelfs zekere voordeelen tegenover de groot-onderneming. Een in het bezit van een coöperatie zijnde tractor werkt tot 200 dagen in het jaar, terwijl hij op een groote bezitting

100 dagen of zelfs nog kortere tijd gebruikt wordt. Evenzoo zullen maai-machines, aardappel- en bietenoogtmachines, zaaimachines, mestverdelers enz. daar veel intensiever gebruikt worden, waar de variatie van de streek, van de zaden, van de aanbouw en de zaaitijden iedere arbeidsgang staffelvormig over een groot aantal dagen verdeelt. Maar zoo'n staffelvormige verdeling ontbreekt aan de techniek van de eenheids-grootonderneming slechts uit deze eene grond: zij is niet groot genoeg om bij de noodzakelijkheid van meerdere verschillende akkers voor iedere bouwsoort zoo veel verschillende cultures tegelijkertijd te kunnen waarnemen. Samengevat: zij is met betrekking tot de totaliteit van de in een coöperatie georganiseerde kleine bezittingen niet te groot; maar juist te klein. Als de coöperatie de overhand behoudt boven het landgoed, dan komt dat alleen omdat zij een grootere onderneming dan het landgoed is.

Het overwicht van de bebouwing in het groot wordt duidelijk aange-toond bij de Westeuropesche hoofdproducten van verbruik en voortbrenging: Koren, bieten, wijn in grootproductie, aardappelen, runderen, schapen enz. Voor het kleinbedrijf blijven de bijkomende cultures, voor zoover deze als afzonderlijke cultures opgeheven zijn n.l. de teelt van kleinere dieren als geiten, varkens, konijnen, hoenders, de bouw van kwaliteits-wijn, groenten, vruchtboeven en minder belangrijke granen. Deze behouden hun beteekenis in die landstreken, waar de grootonderneming zich wegens het gecompliceerde oppervlaktesamenstelling, de klimaatmoelijkheden, verbonden met moelijkheden in bewatering en ontginning of transport niet ophoudt.

Landbouw en kapitalisme.

Op het laatst leidt de tendens van de grootonderneming tot de opheffing van de individueele onderneming en gedeeltelijk tot opheffing van het privaatzit. Deze tendens volgt de ontwikkeling van de groot-onderneming zeer snel - juist gezegd in de industrie. Voor de landbouw gaat dit- in ieder geval voor een groot deel- niet op. De oorzaak van dit feit ligt niet alleen in de belemmeringen die de ontwikkeling van de productiekrachten in de weg legt, als hij het kleinbezit vermeerdert. Een oorzaak, die de ontwikkeling in de landbouw tegenhoudt en onder verschillende takken van de kapitalistische productie een doodelijke ongelijkheid in het leven houdt, is het karakter van het gebruik der natuurlijke krachten zelf.

In de industrie is de algemeen gebruikte natuurlijke kracht, of tenminste die, door het gebruik waarvan het geheele productieve mechanisme geregeld wordt, de menschelijke arbeidskracht. In de landbouw blijft de menschelijke arbeidskracht, hoewel zij alleen de nulwaarde schept, ondergeschikt aan de natuurlijke krachten, die vanzelf door de voortbrenging van plantaardige stoffen en door hun omvorming in, koren, knollen, melk of vleesch de schepping van gebruikswaarden verzekeren. Deze natuurlijke krachten dwingen de productie en dus ook de kapitalis-

tische circulatie hun rythme op.

Terwijl het beweeglijke kapitaal in de industrie tot 20 maal in een jaar tot gold gemaakt en in meerwaarde veranderd worden kan (Ford bracht in 1924 een volledige kapitaalomloop in 27 dagen tot stand), volgt de landbouw, het rythme van het zon-jaar en het in October gezaaide graan, kan nauwelijks verkocht worden voor een tijdsduur van 12 maanden vóór het in de arbeid gestoken beweeglijke kapitaal heengegaan is. Ook blijft de drijfkracht van het financiële kapitaal in de landbouwproductie, die noch de naamloze vennootschap, noch de trust, noch het monopolie of de kartels kent, achterwege; zij vegeteert onder de meest ouderwetsche voorwaarden en zoekt bescherming van de staat. Zoo'n toestand kan overigens door de staat- noch als producent noch als uitbouter niet afgeschaft worden. Het eenige middel bestaat in de opheffing van deze op de nulwaarde grondveste maatschappij door een systeem, dat de behoefte-waarde tot grondslag heeft, d.w.z. in de opheffing van de markt, het geld en de gedwongen arbeid. Deze maatschappij veronderstelt de leiding van de productiekrachten bij de producenten zelf de afschaffing van ieder privaatrecht aan bodem en iedere afzonderlijke leiding van de onderneming.

De socialisatie van de landbouw.

De dictatuur der raden op het gebied van de landbouwproductie kan slechts door vermindering van de landbouw-arbeiders-raden uitgeoefend worden. Nu kunnen zulke raden slechts in groot-ondernemingen bestaan, zij het, dat, deze groot-ondernemingen uit de economische ontwikkeling van het kapitalisme voortkomen, zij het, dat zij volkomen door de vorming van landelijke collectiviteiten, die een gezamenlijk grondstuk bewerken, in het leven geroepen worden.

Hot is onmogelijk zich bedrijfsraden van de middengroote bedrijven (50 - 100 H.A.) in te denken, bedrijven, die overigens wegens de onmogelijkheid, hun kapitaal en hun leidend personeel genoegzaam te gebruiken, juist toehover de grootbedrijven verdwijnen moeten. Daarom gelooven wij niet, dat onze Hollandsche kameraden de gedachte gehad hebben, onder de naam bedrijfsraad zulke lichamen aan te prijzen, die door de afzonderlijke groepeerings van het kleinboerendom een politieke macht vertegenwoordigen en die de landelijke coöperaties als organen van samenvatting van het individuele of familiebedrijf zouden navolgen. Dat zou geen raad zijn, maar een dorps-sovjet en men zou tenslotte in al de gebreken van een arbeiders- en boerenregering vastloopen.

Conclusie.

Het kleinboerendom is een, met de economisch en technische achterstaande grondslag, die zijn instandhouding bestendigt, klasse, die verdwijnen moet. Iedere politiek, die er naar streeft, deze grondslag in het leven te houden of te versterken, is zelf sociaal-reactionair,

zoals dat Rosa Luxemburg met betrekking tot de z.g. "Nationalisatie" of juist gezegd, verdeling der grond en bodem in Rusland, gezegd heeft.

In tegendoel, de toepassing van de industriële grondslagen op de bodem, niet slechts in de maatstaf van de "grootte" onderneming door samentrekking van 10 of 12 arbeiders, maar in de maatstaf van een geheel district of een geheel land, dat is de opgave van het vereenigde landelijke en industriële proletariaat, een opgave, die slechts door het vereenigde proletariaat opgelost kan worden. Op deze wijze zal in de landbouw, de uitgebreide toepassing van productiemiddelen, de bestendigheid van de arbeid en haar verheffing tot een hogere trap van organisatie verzekerd worden. Alleen de samensmelting van industrie en landbouw, van de stedelijke en de landelijke beschaving, kan de ontwikkeling van de nieuwe maatschappij tot een systeem zonder klassen en zonder staat naderbij brengen tot een systeem waarin de rijkelijke voortbrenging van de verbruiksgoederen (in het bijzonder voor de voeding) de bevrijding van de menschen van de fysieke slavernij, waaraan hij nu, door de zwakke productiviteit van de landbouwarbeid onderworpen is, zal voleinden."

N.B. Om technische redenen werd hier de vertaling uit het Duitsch afgedrukt, die bij nadere vergelijking niet woordelijk aan het Fransch originele gelijk is (hoewel natuurlijk zin en inhoud ongeschonden zijn overgekomen). Het hieronder volgend artikel is evenwel aan de hand van een vertaling uit het Fransch direct geschreven. Dit om eventuele afwijking van het bovenstaande met citaten in het volgende te verklaren.
P.I.C.

De socialisatie van de landbouw.

De verknoeiing van het marxisme.

De opmerkingen over landbouwpolitiek van de Fransche kameraden van de Ouvrier Communiste, die geschreven werden als antwoord op onze brochure over de "Ontwikkeling van het boerenbedrijf" maken nadere ophelderingen van onze kant noodig.

Voor alles moet er de volle nadruk op worden gelegd, dat deze brochure een heel bijzonder doel heeft. Het gaat namelijk niet om de ontwikkeling op zich zelf maar om de ontwikkeling gezien vanuit de gezichtshoek van de sociale revolutie. Het voornaamste doel van onze beschouwingen is een bres te slaan in de staatskapitalistische opvattingen over de sociale omwentelingen, zoals die bestaan bij de social-demokraten, Moskoviten, en ook voor een deel nog binnen de radenbeweging. Bij het vraagstuk van de sociale revolutie gaat het erom het marxisme, dat ons sedert tientallen jaren door naipers van Marx verknoeid is voorgezet, opnieuw goed te leeren.

De radikale sociaal-democratie (bolsjewiki) evenals de reformistische heeft de marxistische leer juist op het beslissende punt van de associatie van vrijen en gelijke producenten" herzien, wat weer terug te brengen is tot een herziening van de opvattingen van Marx over de vermaatschappelijking van het arbeidsproces. In de zin van Marx is de vermaatschappelijking van het arbeidsproces niets meer of minder dan dat de WARENPRODUKTIE in de loop der ontwikkeling tot overheersende produktiewijze wordt. Steeds wijdere kringen van producenten arbeiden voor de markt. Ieder vervaardigt wat hijzelf niet verbruikt. Hij maakt produkt voor anderen, ieder werkt voor de maatschappij, en daardoor wordt iedere arbeid tot maatschappelijke arbeid.

De sociaal-democratie van iedere schakeling verknoeit echter deze opvatting van de vermaatschappelijking van het arbeidsproces. Ze ziet de vermaatschappelijking der produktie in de groei van de syndikaten-, trust- en kartelvorming. Ze verwisselt de vermaatschappelijking met de vormen, waarin de kapitalistische produktie ZICH ORGANISEERT. In werkelijkheid is het niets anders dan de vorm, waarin de privaatkapitalistische (of collectiefkapitalistische) machten, die beschikken over de produktiemiddelen, over het produkt en over de maatschappelijke arbeid, zich organiseren en consontroeren. Ze verwisselt de sociaal-kapitalistische organisatievormen, die tot doel hebben de beheersing van de maatschappelijke arbeid, met die maatschappelijke arbeid zelf!

Geen wonder, dat bij deze begripsverwisseling de opvatting van het communisme een heel andere richting neemt, dan uit de marxistische opvatting over de vermaatschappelijking van de arbeid volgt. Voor de radikale sociaaldemocratie (bolsjewiki) zoowel als voor de reformistische wordt daardoor de van boven af georganiseerde trust de uitbeelding van de communistische produktie. ("De heele maatschappij naar het voorbeeld van de post..... dat is onze eerste taak". Lenin: Staat en revolutie blz. 50 van de Hollandsche vertaling.)

Wat is nu de uitwerking van deze verknoeiing van het Marxisme op het boerenvraagstuk?

Het feit, dat het boerenbedrijf niet in centrale knooppunten (trusts, syndikaten), georganiseerd is, wordt zoo uitgelegd, dat de landarbeid nog niet vermaatschappelijkt is. En juist door het ontbreken van de centrale beheersingspunten zou de socialisering van het boerenbedrijf niet zijn door te voeren. BIJ DEZE OPVATTING VAN HET BOERENBEDRIJF MOET DE SOCIALE REVOLUTIE STIL BLIJVEN STAAN, OF ZE MOET DADELIIK HET CENTRALE BEHEERSINGSPUNT SCHEPPEN, door de indeeling in percelen op te heffen en de afzonderlijke boerenbedrijven tot ruzenbedrijven onder een centraal behoor samen te voegen.

De laatste opvatting hebben de kameraden van de Ouvrier communiste. Wij beschouwen deze echter als volkomen fout, omdat een dergelijke maatschappijvorm slechts tot een dictatuur OVER de arbeidersklasse voert. Het vraagstuk van het communisme is NIET in de eerste plaats een vraagstuk van ORGANISATIE van de produktie naar behoeften, maar een vraagstuk van de wetten der inwendige beweging van het stelsel. Deze zijn beslissend voor de organisatorische opbouw.

De Marxistische opvatting over de vermaatschappelijking van het arbeidsproces slaat niet op de organisatorische vormen daarvan. Ze zegt alleen dat de maatschappij overgegaan is naar de warenproduktie, en verder niets. In de brochure "Ontwikkeling van het boerenbedrijf" is nu bewezen, dat ook het boerenbedrijf tot de warenproduktie is overgegaan, dat deze arbeid dus vermaatschappelijkt is, hoewel hij zich van geheel andere organisatievormen bedient als de industrie.

De sociale revolutie.

De arbeidersklasse heeft uit deze feiten haar gevolgtrekkingen te halen. We moeten de ouderwetsche opvattingen over de communistische maatschappijvorm heelmaal afloeren. De zaak ligt zoo, dat we ons voorloopig heelmaal niet op vraagstukken van de tweede orde mogen laten dringen. Van de tweede orde wil niet zeggen, dat ze van minder belang zijn, maar dat ze eerst in de tweede plaats als vraagstukken, die oplossing vragen, komen. Voorloopig hebben wij met het vraagstuk van de rationeële maatschappijordening nog niets te maken. Voorloopig interesseert het ons niet in hoeverre grootbedrijf hogter staat dan kleinbedrijf, en in hoeverre het goed is centrale punten te scheppen, die de maatschappelijke arbeid beheerschen. Het vraagstuk van de opheffing van de indeeling in percelen in het boerenbedrijf en het vormen van agrarische ruzenbedrijven, is nog niet aan de orde. Zulke vraagstukken kunnen pas worden behandeld, als het karakter van de nieuwe produktie- en rechtsverhoudingen, die voor het heele maatschappelijk stelsel gelden en waarheen de organisatorische omwentelingen zich voltrekken, ons duidelijk is. Dat is het beslissende punt. Het is niet genoeg te zeggen, dat de sociale revolutie nieuwe produktie- en rechtsverhoudingen schept, maar we moeten een doelstelling hebben HOE deze omgevormd zullen worden. Al het gepraat over rationeële maatschappijvorm of over de organisatie van de produktie naar behoefte moet als leeg sociaal-democratisch of anarchistisch utopisme afgewezen worden, wanneer het niet zijn uitgangspunt in de produktieverhoudingen neemt, dwz. wanneer het niet op de grondslag staat van de nieuwe economie van de produktie naar behoeften. Een feit is toch, dat de opheffing van de sociale betrekking kapitalist-loonarbeider het leggen van een nieuwe verhouding der producenten tot het maatschappelijk totaalprodukt eischt (Regeling van het verbruik). Aan de andere kant eischt de opheffing van het privaatsbezit aan produktiemiddelen het vastleggen van een nieuwe verhouding van de arbeiders tot de produktiemiddelen waarmede ze werken en het vervaardigde produkt (Regeling van de goederenbeweging) m.a.w. de nieuwe produktieverhoudingen worden tot nieuwe rechtsverhoudingen.

Het gaat er bij de nieuwe produktieverhoudingen om de heele maatschappij tot een gesloten geheel aaneen te smeden. Wel is waar zijn nu ALLE bedrijven, zoowel de industriele als de boerenbedrijven, door het maatschappelijk arbeidsproces TECHNISCH VERBONDEN, maar door de winstbelangen van de privaatsbidders voeren ze de strijd van allen tegen allen, en kunnen dus economisch geen eendrachtig geheel vormen. De sociale revo-

lutie heeft dus de taak de nu reeds technisch verbonden bedrijven ook economisch tot een eenheid te verbinden, door deze tegenstellingen op te heffen. In plaats daarvan treedt een WERKELIJKE REGELING VAN HET TOTAAL-PROCES. In aansluiting bij Marx en Engels hebben we elders uiteengezet, dat deze regeling niets anders wil zeggen, dan dat IEDER BEDRIJF zijn verbruik aan maatschappelijke goederen berekent, om de productietijd van het product vast te stellen. De maatschappelijk gemiddelde productietijd wordt daarmee tot het centrale begrip, dat de gezamenlijke maatschappelijke bedrijven REGELT EN AANEENSMEEDT. Daarmee zijn dan voor ALLE producenten DE GELIJKE ECONOMISCHE VOORWAARDEN voor hun productie geschapen; dwz. ze nemen allen onder dezelfde economische voorwaarden aan het totaalproces deel; dwz. ZE ZIJN TOT GELIJKE PRODUCTENTEN geworden.

Dat is juist het grootste van het communisme. Ieder bedrijf is niet meer dan een cel in het groote totale maatschappelijk lichaam. Maar ook niet minder: Iedere cel heeft haar eigen speciale taak, die ze alleen onder EIGEN LEIDING kan verrichten. En tegelijk is deze leiding alleen mogelijk IN en juist DOOR het begrenzendende raam der algemeene bewegingswetten van het totale lichaam. In het begrenzendende raam ontplooit zich de vrije zelfactiviteit en eigen leiding en daardoor worden de arbeiders DOOR deze begrenzing tot VRIJE producenten. De verbindingen, die de producenten door hun bedrijfsorganisaties met de wereld om hun heen maken, verwerklijken zoo de associatie van vrije en gelijke producenten.

In deze opvatting van de sociale revolutie is het dus tamelijk onverschillig, of de bedrijven hoogontwikkeld of nog achterlijk zijn, of ze van industriële of van agrarische natuur zijn, of de industriële zich naar klein- of naar grootbedrijf voltrekt. De eenige voorwaarde die gesteld wordt is deze, dat het bedrijf bij de maatschappelijke arbeid is ingeschakeld. Het doel van de brochure "Ontwikkeling van het boerenbedrijf" is nu te bewijzen, dat dit voor het boerenbedrijf verma-lijkh het geval is, en dat daarmee de heele maatschappij rijp is voor de associatie van vrije en gelijke producenten.

Schijn-oplossingen van de "Ouvrier Communiste".

Tot ons leedwozen zijn de Fransche kameraden deze kern van onze uiteenzettingen stilzwijgend voorbijggaan, wat niet anders wil zeggen, dan dat het ons niet is gelukt, de oplossing van de vraagstukken der sociale revolutie in nieuwe banen te sturen. We zijn klaarblijkelijk nog niet duidelijk genoeg geweest, een gebrek dat we hier geprobeerd hebben eenigermate te herstellen. We moeten er echter op wijzen, dat de kameraden de indruk wekken, als nemen ze de associatie van vrije en gelijke producenten als uitgangspunt voor hun beschouwingen betreffende de socialisatie van het boerenbedrijf, omdat de huishouding zich zal voltrekken onder "opheffing van de markt, van het geld, en van de gedwongen arbeid", terwijl de (collectieve) leiding der productiekrachten door de

producenten? wordt voltrokken.

Het moet hierbij opvallen, dat hierbij slechts schijnbaar een omschrijving van de maatschappij op grondslag van de productie naar behoefte wordt gegeven. In werkelijkheid echter zweeft het in de lucht, omdat slechts aangegeven is wat niet moet zijn: geen markt, geen geld, en geen-gedwongen arbeid. Het ding heeft geen hand en geen voet en er is niets-mooi te beginnen. Het is daarom niet te verwonderen dat deze grondslag verder geen rol speelt bij het onderzoek van de vraagstukken van de socialisatie van het boerenbedrijf. "De grondslag" is een vreemd element in de verdere onderzoekingen.

Na deze inleidende opmerkingen moeten we de "opmerkingen over landbouwpolitiek" van de Fransche kameraden nader op de proef stellen. We willen daarbij de bijzaken buiten beschouwing laten, om ons tot het wezenlijke te bepalen. Daarom beschouwen we ten eerste de ophoffing van de indeeling in percelen, zooals de kameraden dat noodig vinden (aansluiting der bedrijven), ten tweede de tegenstelling grootbedrijf-kleinbedrijf, en ten derde de bedrijfsraden in het boerenbedrijf.

De socialisatie van de landbouw. II.

De aansluiting der bedrijven.

Bij de doorvoering van de sociale revolutie op het land beschouwen de Fransche kameraden het als van beslissend belang, dat de tegenwoordige indeeling van de grond in percelen, zooals die bestaat bij het tegenwoordige kleinbezit, direct opgeheven wordt, om het land in grootbedrijven te bewerken. Deze opvatting wordt hun door twee heel verschillende overwegingen ingegeven. Enerzijds moet deze aansluiting plaats hebben, omdat het grootbedrijf in de landbouw onder alle omstandigheden productiever zal zijn dan het klein- en middelbedrijf, en anderzijds omdat het alleen in het grootbedrijf mogelijk zal zijn om een bedrijfsraad te vormen.

De kameraden nemen hun uitgangspunt dus niet in de rechtsverhoudingen van de producenten tot het totaalproces (deze worden heelmaal niet vermeld), maar in het niet rationeel werken van het boerenbedrijf zooals dat bepaald wordt door het privaatsbezit, en anderzijds in de organisatorische moeilijkheden betreffende het vormen van bedrijfsraden.

Nu zijn de opvattingen voor het vormen van grootbedrijven niet duidelijk geformuleerd. Het schijnt echter dat de kameraden de aansluiting zoodanig opvatten dat de landarbeiders aanvankelijk de grond om een dorp heen als een niet onder verdeeld stuk grond, als een bedrijf, bewerken. Maar tenslotte is deze bewerking naar hun opvatting te primitief, niet rationeel genoeg, en daarom moet de aansluiting van een heel provincie of van een heel land tot een bedrijf verder volgen. Het bedrijf wordt dan door de bedrijfsraad van het heel land geleid. We hebben hier een goed voorbeeld, hoe de vraagstukken van de socialisatie nooit zijn op te lossen. Afgezien daarvan, dat een dergelijke huishouding alleen in de verbeelding kan bestaan, wijzen we erop, dat de stelling, dat de leiding der productiekrachten door de producenten zelf moet

plaats vinden, volkomen verbroken wordt. Het is niets anders dan een landbouwtrust onder centraal beheer over de maatschappelijke arbeid..... en de arbeiders.

De oorzaak van deze onvruchtbare gedachtenconstructie ligt daarin, dat de kameraden de landbouw om willen bouwen naar de vermeende noodzakelijkheid van een rationeële huishouding en niet naar de nieuwe wederzijdse rechtsverhoudingen der bedrijfsorganisaties en de nieuwe rechtsverhoudingen van ieder bedrijf en het totale maatschappij lichaam. Natuurlijk komt het in het communisme werkelijk tot een samen werken, een samenvatting, en ten slotte een aaneensluiting van boerenbedrijven. Maar we leggen er de nadruk op dat het vraagstuk van die samenvatting voorloopig niet aan de orde kan zijn, juist omdat het een rationalisatievraagstuk is, en daarom niet in de bewegingswetten van de produktie naar behoefden thuis hoort. Het is eenvoudig onmogelijk verder te gaan dan de uitoenzetting van de betrekkingen tusschen de bedrijfsorganisaties. En deze betrekkingen zijn zoodanig, dat de bedrijfsorganisaties met elkaar in verbinding moeten treden, omdat anders onmogelijk de MAATSCHAPPELIJKE produktietijd vast kan worden gesteld. Het is niets anders dan een rekeningaangelegenheid van de gelijksoortige bedrijfsorganisaties. Wel is waar vloeit hieruit op de duur een verdere technische doordringing voort, maar de grondslag waarop die zich voltrekt ligt van te voren vast. Het tempo van deze doordringing wordt dan ook door de producenten zelf aangegeven, omdat een der voorwaarden van de produktie is, dat de producenten zelf de leiding van de productiekrachten in handen houden. En als een tegenstelling voorhanden is tusschen de behoeften van de rationaliteit en die van de zelfstandige leiding (wat vaak genoeg zal gebeuren!), dan moet de rationaliteit worden achtergesteld. We moeten dat duidelijk uitspreken. Tegelijk echter volgt hieruit dat de wezenlijke kern van de revolutie ligt in het vastleggen van de rechtsverhoudingen der bedrijfsorganisaties onderling en tegenover de gemeenschap: met andere woorden, er moeten algemeen geldende economische regels gegeven worden, die alle producenten tot GELIJKE producenten maken.

Het vraagstuk van het samenvoegen der bedrijven kan alleen OP DEZE GRONDSLAG door de producenten zelf worden opgelost en kan geen onderwerp van theoretische overwegingen zijn.

Het is daarom dat we met de grootste terughoudendheid staan tegenover de uiteenzettingen van de Fransche kameraden wat betreft de bewerking als geheel van een heele provincie of van een heel land. Vanzelfsprekend staat aan het eind van een ontwikkelingsproces de bewerking van een heel land, ja van de heele wereld als een geheel. Maar nooit in de betekenis van een bedrijf. Het kan alleen deze betekenis hebben, dat zich een juiste verdeling van de productiegebieden, en een aanpassing aan de behoeften heeft voltrokken. De bewerking van een heel land als een geheel beperkt zich daarom tot de vraag der z.g. "rayonneering", dwz. de juiste verdeling van de productiegebieden in samenhang met de planmatige huishouding, wat echter eerst aan de orde is als de arbeiders tot de werkelijke ombouw van de huishouding overgaan. Voor die tijd is

het utopisme..... dat is een miskennis van de werkelijke taak der socialistische omwentelingen.

De natuurlijke productievoorwaarden in het boerenbedrijf.

Toch willen we van het onderwerp van de samenvatting der boerenbedrijven geen afscheid nemen, zonder openlijk te hebben uitgesproken, dat het voor ons nog zeer de vraag is, of de ontwikkeling van het boerenbedrijf in het communisme stellig over het "grootbedrijf" loopt. We moeten namelijk niet uit het oog verliezen, dat de "natuurlijke" productieverhoudingen in het boerenbedrijf principieel anders zijn dan in de industrie. In de industrie verloopt de produktie in zekere mate "mechanisch", en het grootbedrijf in de industrie heeft een zekere verburocratisering tot voorwaarde. Dit heeft echter zijn grenzen, en bij een te groote omvang van het "grootbedrijf" wordt dit tot een belemmering. Dit verschijnsel kan men bij de tegenwoordige industrie waarnemen. In de landbouw wordt deze grens echter veel sneller bereikt, omdat de arbeiders hier tegenover een "organisch" proces staan. Het verlangt de volledige toewijding van de arbeider, een nauwkeurig dagelijks waarnemen in hoeverre een begin van ziekten of insectenplagen optreden, een regeling van de arbeid in samenhang met het steeds wisselende weer. Kort gezegd: het verlangt de heele mensch, die niet naar voorgeschreven regels kan arbeiden, maar die iedere dag zelf moet bepalen, hoe hij het productieproces leidt. De productievoorwaarden verlangen NIET, dat een "centrale leiding" noodzakelijk is, maar wel dat de leiding op iedere plaats bepaald wordt. In het algemeen kan men zeggen: hoe intensiever de cultuur wordt bedreven, hoe enger de maximumgrenzen van het grootbedrijf in de landbouw zijn getrokken. Nog veel sterker dan bij de akkerbouw, treedt dit naar voren bij de zeer intensieve culturen der veeteelt, de eierfabrieken, en de tuinbouw in kassen, welke drie groepen van boerenbedrijf in Holland een hoogindustriële ontwikkeling bereikt hebben. En eigenaardig is dat alles "kleinbedrijf", waar men nauwelijks boven vijf vaste arbeiders per bedrijf komt. (Bij de veeteelt werken dikwijls meer arbeiders, toch komt het bijna nooit boven 12 man). We willen in geen geval beweren dat de "ideale grootte" voor de hoogste productiviteit hierbij bereikt is, maar zooveel is zeker, dat de productiviteit van zulke bedrijven volkomen verloren gaat, wanneer men ze onder een "algemeene leiding" vereenigt, om maar een bedrijfsraad te kunnen vormen.

De praktische toepassing van de landbouwwetenschap heeft de productieverhoudingen zoodanig omgevormd, dat het onmogelijk schijnt een veestapel van 10 000 stuks vee per bedrijf te houden, zoodanig dat bij de weinig intensieve huishouding, bij de roofbouw in de veeteelt in Australië, Zuid-Afrika en Zuid-Amerika nog voorkomt. De praktische toepassing van de landbouwwetenschap bepaalt, dat we met het oude standpunt, dat voor het communisme beslist grootbedrijven noodzakelijk acht, moeten breken. Het is ouderwetsche sociaaldemocratische onzin, die alleen is ingegeven door het verlangen naar het centrale beheer over de produktie... en over de arbeiders.

Wat is kleinbedrijf ?

Het is echter de vraag: zijn deze eiervabrieken, melkerijen, groentofabrieken, "kleinbedrijf"? Wat is het kenmerk van het kleinbedrijf? Soms dat daar maar weinig arbeiders werken? Zou dat het kenmerk zijn, dan is er in een heel reeks van hoog kapitalistische landen nog weinig grootbedrijf! Dan zijn Frankrijk, Italië, Holland, nog lang niet "rijp" voor het communisme! Zoo hadden b.v. de elektriciteitswerken in Holland voor het communisme! Zoo hadden b.v. de elektriciteitswerken in Holland in 1928 (hoogconjunctuur!) gemiddeld niet meer dan 31 arbeiders (opzichters en leerlingen inbegrepen) en 42 wanneer men het boomtendorpers niet meetelt, terwijl Holland vooraanstaat in de elektrificatie! Een bezoek aan zoo'n "gerationaliseerd" bedrijf is heel leerzaam. Men loopt tusschen de reusachtige machine-installaties, en ziet nauwelijks een paar arbeiders, die het mechanisme controleeren. Stokers zijn er niet. De dubbele rij stoomketels worden automatisch gestookt en uitgehaald. Moeten we daarom de elektriciteitswerken tot het kleinbedrijf rekenen. En moet men misschien de tegenwoordige "rationalisatie", waarbij het aantal arbeiders in de bedrijven VOESTREKT AFNEEMT, zoo uitleggen, dat het kapitalisme zich ontwikkelt in de richting van het kleinbedrijf?

O.i. is het een absoluut foute instelling, om de grootte van de bedrijven af te meten naar het aantal werkende arbeiders. De grootte van het bedrijf wordt bepaald door het "gebezigde kapitaal", of anders gezegd, DOOR DE MASSA VAN HET VERVAARDIGDE PRODUCT. En vanuit dit gezichtspunt zijn de tegenwoordige gespecialiseerde boerenbedrijven dan ook grootbedrijven.

Maar we willen er niet stijf aan vasthouden om zulke bedrijven "grootbedrijven" te noemen. Wie ze ook verder "kleinbedrijf" wil blijven noemen, ons is het wel. Maar wij voor ons trekken een andere conclusie uit deze stand van zaken. En dat is dan dat we niet meer kunnen werken met de begrippen grootbedrijf-kleinbedrijf. We kunnen daarmee niet van onze plaats komen, en raken in een slop. Dit onderscheid moet dus als onbruikbaar worden verworpen. Dat wil echter tegelijk zeggen dat daarmee de vraagstukken van de socialisatie nieuw worden gesteld.

De socialisatie van de landbouw. III

De vorming van landarbeidersraden.

De foutieve oplossing van de Fransche kameraden wat betreft de bewerking van de grond als een geheel en wat betreft het samenvoegen van de bedrijven, komt natuurlijk ook te voorschijn in het vraagstuk van de landarbeidersraden. De revolutionaire beweging in West-Europa van 1918-23 heeft het landproletariaat nog niet in beweging gezet, en dus hebben we nog geen ervaring hoe dit zich in de strijd voor het communisme organiseert. Zonder de weg van de werkelijkheid te verlaten, kunnen we daarom niet verder gaan dan in de "Ontwikkeling van het boerenbedrijf" werd geformuleerd, waar staat:

"Hoe de radenidee zich op het land voltrekt, hoe de bouw, de structuur der bedrijfsorganisaties en Raden op het land zal zijn, daaromtrent is nog heel weinig te zeggen, omdat de revolutionaire periode in West-Europa ons dienaangaande nog niets heeft kunnen leeren, en het is niet onze taak organisatorische vormen voor een vlot verloop der productie te bedenken. We begeven ons niet op het pad der fantasie en moeten ons dus tevreden stellen met het algemeene, de wezenlijke INHOUD der dingen, terwijl we afwachten, in welke vorm dit algemeene zich manifesteert". (blz. 47)

Het is waar, deze stand van zaken is hoogst onbevredigend, maar wat is daaraan te doen? Neen, zegt de "Ouvrier communiste" de zaak is nu al op te holderen. Per slot is het toch ook eenvoudig, want "de dictatuur van de raden op het gebied van het aandeel van het boerenbedrijf in de productie, kan alleen door de raden der landarbeiders worden uitgeoefend". Door middel van deze stelling lossen de kameraden het heele landbouwvraagstuk op. Ze zeggen, dat het "onmogelijk is bedrijfsraden van de middelgrote culturen uit te denken"; omdat deze hoogstens tien man zouden omvatten. "Dergelijke raden kunnen alleen in groote ondernemingen bestaan". De oplossing ligt dus zoo, dat de grootondernemingen, die uit het kapitalisme afkomstig zijn een bedrijfsraad vormen, terwijl de landarbeiders overal de stompzinnige indeeling in percelen opheffen, en overal grootbedrijven stichten. Daarmee zijn dan de voorwaarden voor de landarbeidersraden gegeven, en het vraagstuk is opgelost.

Dat is een onvruchtbare constructie. Het is toch het punt achter de wagon spannen, wanneer men de stukken grond van "een heel provincie" TOT EEN BEDRIJF vereenigt, omdat het anders onmogelijk zou zijn een bedrijfsraad te vormen! De structuur van de raden wordt hier niet voorgeschreven door de productieverhoudingen in het boerenbedrijf, maar omgekeerd, de kameraden construeeren van te voren de raden, en in overeenstemming daarmee moeten de productieverhoudingen worden gemaakt. Dat is een onmarxistische en bevendien utopische manier van doen.

Functie en structuur der raden.

Zooals gezegd, is naar onze meening weinig te zeggen, hoe de raden godachte zich in de landbouw doorzet. De bedrijfsorganisaties en raden zijn de byzondere verschijningsvormen, de organisatorische uitdrukking Ja, van wat? Van hun functie. Die functie is het wezenlijke, het algemeene, dat zich in steeds wisselende vormen openbaart. De functie werkt slechts in een belichaming, een werktuig, om in werking te kunnen treden. Met een verandering van de "omgeving", van de omstandigheden, werkt dezelfde functie zich dus steeds anders uit. De veelvormigheid is dan slechts de uitdrukking van hetzelfde beginsel, dat zich bij steeds anders gevormde "werktuigen" doorzet. Deze "werktuigen" zijn de byzondere verschijningsvormen van het algemeene.

Bij de proletarische revolutie gaat het om de opheffing van de loonarbeid, wat slechts mogelijk is bij de "leiding van de productiekrachten door de producenten zelf". Hier treedt dus de FUNCTIE van de bedrijfsorganisaties en raden te voorschijn. Het is het algemeene, het wezenlijke dat zich in het totale maatschappelijk lichaam in vele vormen doorzet. Hoe de vormen, waarin deze zelfstandige leiding van de productiekrachten door de producenten zich openbaart, ook wisselen, ze zijn toch allen slechts de steeds andersoortige uitdrukking van deze zelfstandige leiding.

De praktijk van de revolutionaire klassenstrijd heeft ons de ALGEMEENE vorm getoond. Maar het is van te voren duidelijk, dat dit radenbeginsel in verschillende industrietakken verschillende vormen aan moet nemen. Juist zooals het maatschappelijk leven verscheiden is, zoo ook het radensysteem. De zelfstandige leiding van de productiekrachten wordt in het transportbedrijf anders uitgewerkt dan in de machinebouw, en hier weer verschillend met het bouwbedrijf en het onderwijs. Kort gezegd: iedere industrietak heeft zijn eigen schakeering, om het wezenlijke, de zelfstandige leiding van de productiekrachten, mogelijk te maken. Het zijn steeds door het werkelijke leven andersgevoerde uitingen van het radenbeginsel. De vergissing, die bij de Fransche kameraden is binnengeslopen, is deze, dat ze de byzondere verschijningsvormen van de bedrijfsorganisaties en raden, van de industriele bedrijven, die we uit de praktijk hebben leeren kennen, met het algemeene verwisselen. Het is een vereeniging van het bewustzijn, die voert tot een schabloonachtige opvatting van de revolutie, die het wezenlijke van de revolutie ver-sluiert en waardoor men de vraagstukken over de vorm van de maatschappij verkeerd stelt.

Het is op grond hiervan dat we meenen, dat moet worden afgewacht hoe de radengedachte zich op het land doorzet. Onze propaganda kan slechts zijn: neem de productiekrachten in eigen hand! Hoe de landarbeiders dat doen, kunnen en moeten we rustig aan hun overlaten. Ze kunnen het alleen in de een of andere vorm van het radensysteem. En deze vorm zal door de productieverhoudingen bepaald worden. Het waarschijnlijkste is dat de landarbeiders het dorp als "dorpscommune" als eenheid in de totale huishouding invoegen. Ze krijgen de grond van de gemeenschap om die zelfstandig gemeenschappelijk te bewerken, onder controle van de gemeenschap. Maar hoe ze het boerenbedrijf binnen hun commune willen organiseren, dat is HUN zaak. Zeer zeker zal bij de graanbouw wel meestal de verdeeling in kleine perceelen kunnen worden opgeheven, maar gelukkig zijn ze daartoe in geen enkel opzicht gedwongen, omdat anders geen bedrijfsraad zou zijn te vormen. In een heele reeks van takken van boerenbedrijf, in het byzonder in het melk- en veebedrijf, is een dergelijke samenvatting tot "grootbedrijf" niet zonder meer mogelijk, omdat de technische voorwaarden daarvoor ontbraken. De tegenwoordige veeveelt heeft nu reeds plaats in werkelijke "veefabrieken". Haar uitbreiding is aan dezelfde voorwaarden gebonden als de industrie, daartoe behoort een heel productieapparaat met "vaste" productiemiddelen.

Belangrijk voor de ontwikkeling van de landbouw is echter, dat het tempo niet door de landarbeiders zelf kan worden aangegeven, omdat het er voor alles op aankomt, dat ze de leiding der productiekrachten zelf in handen houden. En aan de andere kant is het tempo afhankelijk van de ontwikkeling van de heele verdere maatschappij. De Fransche kameraden, die voor een dadelijke algemeene "collectivisatie" opkomen, omdat een bedrijf van 10 arbeiders geen bedrijfsraad kan vormen, zullen goed doen de werking van de geforceerde "collectivisatie" in Rusland eens nauwkeurig te bekijken. Nadat deze zich had voltrokken, bleek, dat er geen werktuigen waren om het land op de nieuwe manier te bewerken, talloos aan tractoren een tekort van 120000) om maar in het geheel niet te spreken van het ontbreken van de gebouwen, die noodig zijn voor de bewerking in het groot. Het gevolg is, dat men onder de naam van collectivisatie toch niet anders dan de oude methoden van akkerbouw toe kan passen.

Juist al deze ombouwoeijigheden toonen, dat het vraagstuk van een heel andere, en zeggen we, nieuwe kant, moet worden aangepakt. We moeten terug naar Marx. De landarbeid is vermaatschappelijkt, en daarom kan hij ZOOALS HIJ IS tot het communisme overgaan. Het gaat er alleen om hem te verbinden door het doorvoeren van de maatschappelijk gemiddelde productietijd. Daarna voltrekt de ombouw zich organisch tot een bruikbaar productieapparaat. Al is het waar dat het privaatsbezit een groote belemmering is voor de ontwikkeling in de landbouw, hetzelfde geldt ook voor de industrie. De ombouw in de landbouw is heelemaal niet grooter dan die in de industrie, en in de organisatie van de verdeeling van de producten. Wat dit betreft herinneren we er b.v. aan, hoe Davis, de vroegere minister van arbeid in Amerika, uiteenzette, hoe daar 40% van de kolonmijnen met 75% van de arbeiders in staat waren het totale kolonverbruik te dekken. De ijzer- en staalwerken kunnen in 7 maanden de behoeften van het heele jaar bevredigen. De vensterglasfabrieken kunnen de behoeften van het heele jaar in 17 weken bevredigen, en 14% van de schoenfabrieken zijn in staat de heele behoefte aan schoenen te dekken. Tegenover deze overvloed van productiekracht staat een heele reeks takken, die een te weinig aanwijken, als ze moeten worden omgesteld naar de behoeften der massa's. Dit is een omvormingswerk dat alleen van uit de praktijk kan worden bepaald, zoodat we voor het communisme alleen de ALGEMEENE ECONOMISCHE GRONDSLAGEN kunnen geven, volgens welke deze plaats moet grijpen.

De functie van de bedrijfsorganisatie en van de bedrijfsraad.

Deze economische grondslag hebben we reeds meermalen aangegeven, en ook dat de bedrijfsorganisaties en bedrijfsraden deze grondslag hebben te verwezenlijken. Nu moeten we nog nader op de tegenwerking van de Fransche kameraden ingaan, dat het onmogelijk is "een bedrijfsraad van de middelgrote cultures" uit te denken. Volgens onze opvatting echter kan steeds een bedrijfsraad gevormd worden, ook als het "personeel" slechts een man zou omvatten. Wel is waar zal dit geval in de praktijk

niet voorkomen, maar toch stellen we het, omdat daardoor het duidelijkst naar voren komt, wat een bedrijfsraad eigenlijk is. We gelooven namelijk, we kunnen aannemen, dat niemand zal boweren, dat het wozenlijke konink van een bedrijfsraad bepaald wordt door een aantal leden. HET WERKELIJKE KENMERK LIGT IN DE FUNCTIE. Wat is nu de functie van de bedrijfsraad?

Om dit vraagstuk te doorgronden moeten we uitgaan van de nieuwe rechtsverhoudingen, zooals deze uit de nieuwe economische verhoudingen ontstaan. Deze zijn dan zoo, dat met de ophoffing van het privaatrecht de productiemiddelen (in de meest algemeene betekenis) in handen van de gemeenschap zijn overgegaan. De arbeiders ontvangen de bedrijven niet als hun "bezit", maar ze ontvangen deze maatschappelijke goederen, evenals de grondstoffen, om ze zelfstandig ten dienste van de gemeenschap te gebruiken. Ze beheeren de goederen en leiden de productie "in naam van de gemeenschap". Dit beheer verloopt naar de algemeene geldende regels, die voor iedere maatschappelijke arbeid gelden, en die zoo luiden, dat ieder bedrijf zijn verbruik aan maatschappelijke goederen berekent, om de productietijd der producten vast te kunnen stellen.

Op deze economische grondslag worden de nieuwe rechtsverhoudingen opgebouwd. Daarvan vermelden we hier alleen, dat het personeel door hun bedrijfsraad als rechtspersoonlijkheid optreedt. D.w.z. de bedrijfsraad vertegenwoordigt het personeel naar buiten, hij verzorgt de verbindings met de overige bedrijfsorganisaties en lichamen, en legt verantwoording af van het goederenverbruik.

Dat is de functie van de bedrijfsraad, en men ziet dat deze hoelmaal niet samenhangt met het aantal leden. Bestaat het "personeel" uit slechts een arbeider, dan is deze tegelijk "bedrijfsraad" krachtens zijn functies die hij heeft te vervullen. Daarom is de meening dat 10 man geen bedrijfsraad kunnen vormen, fout. De vergissing is daartoe terug te brengen, dat men verkeerd vasthoudt aan een naam. Men verwisselt de naam met de functie, wat altijd een grondig begrip van de vraagstukken verhindert.

Wel is waar bevatten de uiteenzettingen van de Fransche kameraden meerdere punten waarover nog wel een en ander zou zijn op te merken, maar we willen ons tot voorloopig toe dit bepalen, en wel: 1° uit ruimtegebrek, maar ook 2° omdat het hier om het kernpunt gaat, waarin, naar onze meening voor alles duidelijkheid gebracht moet worden. Daarom zouden wij het met vreugde begroeten als meerdere kameraden aan de discussie van dit onderwerp deelnamen.

Groepen van Internationale Communisten.

P. I. C. PERSMATERIAAL VAN DE GROEPEN VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

ADMINISTRATIE:
H. CANNE MEIJER
TRANSVAALSTRAAT 125 (a)
A'DAM, GEM. GIRO C 2885

Deze mededeelingen worden toegezonden aan de Rev. pers. Men wordt verzocht te plaatsen wat voor de lezers van belang kan zijn. Op aanvraag krijgt ieder deze mededeelingen geregeld toegezonden. Gaarne ontvangt het secretariaat de uitgaven der verschillende organisaties als ruilmateriaal.

Amsterdam October 1930 No. 1.
Derde jaargang No. 16.

DE SYNDICALISTEN EN DE COLLECTIEVE ARBEIDSONTRACTEN.

"Wat zij willen, doen zij niet. Wat zij doen, willen zij niet."

Op het congres van het Nederlandsch Syndicalistisch Vakverbond op 13 en 14 September in Amsterdam gehouden, kwam bij de behandeling van de ingekomen voorstellen als punt 1 volgend voorstel van S.B.C. Amsterdam ter behandeling:

"Het congres spreke de wenschelijkheid uit, dat organisaties aangesloten bij het N.S.V., niet deelnemen aan collectieve arbeidsontracten." (Zie: Syndicalist, 4-10-30).

In hun toelichting zeggen de voorstellers o.a.:

"zij achten de o.a.o. in strijd met de beginselen van de I.A.A., die immers op het standpunt staat, dat de bevrijding der arbeiders het werk der arbeiders zelf moet zijn. Daarenboven zijn voorstellers van meening, dat door middel van de o.a.o. het proletariaat door de moderne- en confessionele bonden en het N.A.S. wordt gestuwd in de richting van het parlementarisme. Zij kunnen geen principieel verschil zien tusschen het parlementarisme en de o.a.o., immers de patroons sluiten deze overeenkomsten alleen af in de hoop, rust en vrede in het bedrijf te verzekeren".

Electriciteitswerken Amsterdam is het in principe met de motiveering van den inleider eens...

Land.Fed. van Metaalarbeiders is het theoretisch met den inleider eens...

Metaalbewerkers Amsterdam verwerpen principieel de collectieve arbeidsontracten...

Bouwvakarbeiders Groningen zijn niet uit principiele gronden tegen een uitspraak als voorstellers verlangen...

Bouwvakarbeiders Utrecht juichen het toe, dat dit punt op de beschrijvingsbrief is geplaatst. De o.a.o. leiden tot zeer ongewenste toestanden...

Trampersoneel Amsterdam vindt het, principieel gesproken, een juist voorstel...

MAARRRRR

...Op grond van de praktijk, die het overheidsperoneel dwingt aan collectieve overeenkomsten deel te nemen, kunnen de electriciteitswerken Amsterdam niet voor een voorstel in die richting stemmen.

...de metaalarbeiders zitten met slechts een klein groepje menschen in bedrijven waar vaak een 1500 menschen werken. Als federatie heeft zij